

Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 18 Noiembrie 2010

18 Noiembrie 2010, 10.00 – 12.30

Introducere

Președintele ANCOM, Cătălin Marinescu, urează bun venit participanților și prezintă Agenda întâlnirii.

1. Adoptarea Agendei

Președintele ANCOM enumeră documentele supuse dezbaterii și cere observații asupra agendei: minuta ședinței Consiliului Consultativ al ANCOM din 22 iunie 2010, Proiect de decizie pentru modificarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații nr. 1.023/2008 privind realizarea comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență și Proiectele de decizie privind revizuirea piețelor corespunzătoare serviciilor de linii închiriate - segmente terminale. În lipsa oricăror remarci, agenda este adoptată în forma propusă de ANCOM.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Președintele ANCOM cere observații cu privire la documentul 2 (Minuta întâlnirii din 22 iunie 2010), inclus pe agendă spre informare. În lipsa oricăror remarci, președintele aprobă minuta ultimei ședințe.

3. Proiect de decizie pentru modificarea Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Comunicații nr. 1.023/2008 privind realizarea comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență

Pentru prezentarea sintezei observațiilor referitoare la proiectul de decizie menționat, Președintele ANCOM dă cuvântul **doamnei. Veronica HUZUNEANU**, Expert, Departamentul Reglementare Tehnică, Direcția Executivă Reglementare.

Reprezentantul ANCOM arată că proiectul supus consultării a avut drept scop definirea și implementarea unui nou set de măsuri privind combaterea apelării abuzive a serviciului de urgență 112 întrucât aplicarea măsurii privind transmiterea de mesaje scurte s-a

dovedit limitată, efectul acesteia scăzând în timp. Reprezentantul ANCOM adaugă că, în plus față de reglementările anterioare, Autoritatea a stabilit și măsuri pentru combaterea apelurilor involuntare.

Observațiile primite de ANCOM în perioada consultării publice vizează modificarea anumitor termene stabilite de ANCOM în proiectul de decizie, conținutul mesajului vocal automat ce urmează a fi transmis persoanelor care apelează abuziv serviciul de urgență 112, clarificarea responsabilităților ce revin fiecărei părți privind transmiterea mesajelor scurte către abonații ce au efectuat apeluri abuzive, tarifele ce pot fi percepute de furnizorii de servicii de telefonie pentru transmiterea mesajelor scurte, precum și statisticile privind numărul apelurilor reale, abuzive, false și involuntare.

ANCOM a analizat toate observațiile primite și a răspuns acestora în sinteza observațiilor. În urma consultării proiectului de decizie, ANCOM a decis modificarea anumitor termene. Astfel, termenul pentru stabilirea de către administratorul SNUAU și de furnizorii de rețele publice mobile a condițiilor tehnice și economice aferente măsurilor cuprinse în proiectul de decizie a fost stabilit pentru data de 15 ianuarie 2011. Până la data de 1 februarie 2011 furnizorii de rețele publice de telefonie au obligația de a pune la dispoziția administratorului SNUAU posibilitatea de a transmite către abonații care au efectuat apeluri abuzive mesajul scurt în formatul text prevăzut în proiectul de decizie, în timp ce până la data de 1 mai 2011, administratorul SNUAU are obligația de a implementa măsurile prezentate mai sus. De asemenea, ANCOM a stabilit o mai bună raportare a datelor statistice, date ce vor fi transmise ANCOM semestrial de către administratorul SNUAU.

Președintele ANCOM invită participanții să își exprime observațiile finale cu privire la acest proiect de decizie.

Reprezentantul Vodafone menționează că în sinteza observațiilor nu este foarte clară baza legală de stabilire a tarifelor, argumentând că operatorii nu ar trebui să fie obligați să vândă anumite servicii de retail la un tarif prestabilit fără să existe o bază legală. Acesta susține că intervenția ANCOM la nivelul tarifelor de retail care sunt dictate de piață este inoportună, cu atât mai mult cu cât tarifele oferite SNUAU pot fi foarte competitive. Reprezentantul Vodafone completează de asemenea că poate exista situația în care administratorul SNUAU încheie contract cu un singur operator de rețea mobilă pentru transmiterea de mesaje către toți ceilalți operatori de rețele mobile.

Reprezentantul ANCOM face mențiunea că aceste tarife nu sunt impuse în sarcina operatorului, costurile fiind suportate de către administratorul SNUAU. Acesta adaugă că având în vedere faptul că aceste mesaje trebuie transmise utilizatorilor printr-o anumită rețea, administratorul SNUAU nu poate să aleagă originarea sau terminarea apelului într-o altă rețea. Serviciul nu poate fi furnizat decât prin terminare de SMS la un anumit abonat.

Un alt reprezentant al ANCOM adaugă că accesul direct la o rețea reprezintă cea mai bună metodă, menționând că implicarea unui terț ar duce la costuri suplimentare. Acesta susține totodată că în cazul serviciului de urgență 112 nu se poate pune problema de competiție pe o piață liberă având în vedere că subiectul discuției îl reprezintă apelarea abuzivă către serviciul de urgență și funcționarea corectă și în parametri normali ai serviciului de urgență 112, un serviciu cu importanță națională.

Președintele ANCOM intervine și adaugă că ANCOM impune un tarif maximal, ceea ce nu înseamnă că operatorii nu pot să ofere un tarif mai mic.

Reprezentantul Romtelecom intervine subliniind și el faptul că nu există o bază legală clară pentru stabilirea tarifului de retail.

Reprezentantul ANCOM spune că ANCOM va monitoriza impactul acestei măsuri asupra combaterii apelurilor abuzive și că următoarele reglementări vor avea în vedere rezultatele constatate, inclusiv în ceea ce privește modificarea reglementării în cazul în care stabilirea tarifului se dovedește a nu mai fi o măsură necesară.

Președintele ANCOM menționează că Autoritatea își menține punctul de vedere și încurajează operatorii de telefonie mobilă să practice tarif zero în ceea ce privește serviciul de urgență 112, un serviciu cu importanță națională.

În lipsa altor observații, **Președintele ANCOM** consideră decizia adoptată.

4. Proiecte de decizie privind revizuirea piețelor corespunzătoare serviciilor de linii închiriate - segmente terminale

Președintele dă cuvântul **dlui. Gheorghe RUSEN, Director Direcția Reglementare Economică**, pentru a prezenta Sinteza observațiilor referitoare la piețele corespunzătoare serviciilor de linii închiriate - segmente terminale.

Reprezentantul ANCOM începe prin a menționa că perioada de consultare pentru proiectele de măsuri ale ANCOM de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de linii închiriate - segmente terminale, publicate pe pagina de internet a ANCOM la data de 2 septembrie 2010, a expirat la data de 4 octombrie 2010.

Acesta adaugă că proiectele supuse consultării au avut drept scop evaluarea necesității definirii și, după caz, definirea unor piețe relevante susceptibile de a fi reglementate *ex ante* în ceea ce privește serviciile de linii închiriate – segmente terminale, precum și analizarea situației concurențiale pe piețele astfel definite, în sensul determinării eventualelor furnizori cu putere semnificativă, și stabilirea măsurilor de reglementare necesare pe piețele analizate în vederea eliminării problemelor concurențiale identificate.

Reprezentantul ANCOM menționează că, în ceea ce privește piețele cu amănuntul, ANCOM a definit două piețe relevante ale produsului: **piața serviciilor de linii închiriate cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps**, care cuprinde serviciile de linii închiriate analogice și digitale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps, indiferent de tehnologiile ori de protocoalele sau interfețele utilizate și **piața serviciilor de linii închiriate cu capacitatea de transmisie mai mare de 2 Mbps**, care cuprinde serviciile de linii închiriate digitale cu capacitatea de transmisie mai mare de 2 Mbps, indiferent de tehnologiile ori de protocoalele sau interfețele utilizate. Piața geografică a fost definită la nivel național, determinată de teritoriul României. Față de aceste concluzii ale Autorității, au fost primite comentarii din partea operatorilor referitoare la faptul că serviciile de linii închiriate cu capacitatea de transmisie de 2 Mbps fac parte din aceeași piață relevantă a produsului cu serviciile de linii închiriate cu capacitatea de transmisie mai mare de 2 Mbps.

În ceea ce privește **piața de gros a serviciilor de linii închiriate - segmente terminale**, ANCOM a concluzionat că există două piețe relevante ale produsului, corespunzătoare piețelor cu amănuntul, și anume: **piața serviciilor de linii închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps**, serviciul fiind delimitat de un punct de interconectare pentru linii închiriate, situat la nivelul rețelei de transmisiuni regionale, al rețelei de transmisiuni locale subordonate sau al rețelei de acces subordonate, potrivit arhitecturii rețelei, și un punct terminal al rețelei situat în interiorul aceluiași județ cu punctul de interconectare precum și **piața serviciilor de linii închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie mai mare de 2 Mbps**, serviciul fiind delimitat de un punct de interconectare pentru linii închiriate, situat la nivelul rețelei de transmisiuni regionale, al rețelei de transmisiuni locale subordonate sau al rețelei de acces subordonate, potrivit arhitecturii rețelei, și un punct terminal al rețelei situat în interiorul aceluiași județ cu punctul de interconectare.

De asemenea, ANCOM a concluzionat că **piața geografică** este națională, determinată de teritoriul României. **Piața serviciilor de linii închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps** a fost considerată relevantă pentru reglementare ex-ante, în timp ce **piața serviciilor de linii închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie mai mare de 2 Mbps** nu a fost considerată relevantă pentru reglementare ex-ante, deoarece nu a fost îndeplinit testul celor trei criterii, iar obligațiile impuse Romtelecom cu privire la furnizarea acestor servicii vor fi retrase de la data intrării în vigoare a deciziei privind obligațiile impuse operatorului cu putere semnificativă.

Reprezentantul ANCOM adaugă că obligațiile impuse Romtelecom cu privire la furnizarea serviciilor de linii închiriate – segmente terminale de capacitate de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps al căror punct terminal nu se află în interiorul aceluiași județ cu punctul de interconectare vor fi menținute pe o perioadă de 12 luni de la data intrării în vigoare a deciziei privind obligațiile impuse operatorului cu putere semnificativă.

Observațiile primite de către Autoritate cu privire la acest subiect au vizat faptul că serviciile de linii închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie de 2 Mbps fac parte din aceeași piață relevantă a produsului cu serviciile de linii închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie mai mare de 2 Mbps. De asemenea, s-au primit comentarii privind definirea serviciului de linii închiriate segmente terminale (un respondent consideră ca ar trebui păstrată definiția anterioară în timp ce un alt respondent consideră ca acest serviciu ar trebui limitat la o lungime maximă de 15 km în aceeași localitate), precum și asupra faptului că piața serviciilor de linii închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps nu îndeplinește testul celor trei criterii și, în concluzie, nu ar trebui considerată relevantă pentru reglementare ex-ante.

Reprezentantul ANCOM adaugă că, **în urma analizei de piață, S.C. Romtelecom S.A. a fost desemnat furnizor cu putere semnificativă** pe piața serviciilor de linii închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps. Principalii indicatori analizați au fost: cota de piață, existența unor bariere mari și

netranzitorii la intrarea pe piață, absența puterii de contracarare a cumpărătorilor. Legat de analiza de piață, Autoritatea a primit observații privind cota de piață a Romtelecom considerată a fi ridicată datorită măsurilor de reglementare impuse anterior de către Autoritate; de asemenea, barierele la intrarea pe piață sunt considerate reduse, făcându-se referire la faptul că în România există în prezent un număr considerabil de furnizori alternativi care operează rețele de acces dezvoltate la nivel local, care ar putea intra pe piață pentru a oferi servicii de linii închiriate - segmente terminale; mai mult, barierele întâlnite de utilizatori la schimbarea furnizorului sunt ne semnificative; beneficiarii serviciilor de linii închiriate - segmente terminale cu capacitatea de până la 2 Mbps având posibilitatea să le înlocuiască fie cu alte tipuri de servicii, fie cu servicii de linii închiriate de capacitate mai mari.

De asemenea, reprezentantul ANCOM a prezentat obligațiile propuse în sarcina S.C. Romtelecom S.A. și anume: obligația de a permite accesul și utilizarea unor elemente specifice ale rețelei și a infrastructurii asociate; obligația de transparență; obligația de nediscriminare; obligația de control al tarifelor, inclusiv de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri, pe baza modelului de tip „bottom-up” de calculație a costurilor medii incrementale pe termen lung asociate rețelei de acces operate de Societatea Comercială „Romtelecom” – S.A., dezvoltat de ANCOM și obligația de evidență contabilă separată.

Reprezentantul ANCOM adaugă că față de obligațiile propuse a fi impuse în sarcina S.C. Romtelecom S.A., au fost primite observații prin care s-a solicitat ca menținerea perioadei de tranziție de un an cu privire la furnizarea serviciilor de linii închiriate – segmente terminale de capacitate de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps al căror punct terminal nu se află în interiorul aceluiași județ cu punctul de interconectare să fie aplicabilă doar serviciilor furnizate, nu și noilor cereri; s-a solicitat prelungirea la 15 zile lucrătoare a termenului de 5 zile lucrătoare pentru comunicarea refuzului furnizării serviciilor de interconectare pentru linii închiriate – segmente terminale; s-a susținut că obligația de a publica un contract standard de interconectare pentru linii închiriate – segmente terminale este îndeplinită, nefiind necesare alte acțiuni suplimentare; s-a solicitat ANCOM asigurarea posibilității de a transmite cererile de interconectare pentru linii închiriate – segmente terminale prin intermediul poștei electronice; s-a considerat că termenul de 10 zile lucrătoare pentru punerea la dispoziție a liniilor închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps este foarte scurt; au fost primite observații cu privire la cuantumul tarifelor pentru serviciile de linii închiriate. Astfel, s-a considerat că scăderea tarifelor pentru legătura de acces aferentă liniilor închiriate - segmente terminale cu capacitatea de 2 Mbps nu este susținută de structura reală de cost, deoarece modelul nu are în vedere elemente precum costurile operaționale specifice serviciilor de linii închiriate caracterizate de cerințe de calitate superioare, utilizarea unor soluții pe fibră optică, utilizarea unui număr mai mare de echipamente HDSL în funcție de lungimea perechii de cupru sau soluția de furnizare a liniilor închiriate structurate; s-a solicitat stabilirea taxei de modificare de capacitate pentru situațiile în care Beneficiarul solicită migrarea la o viteză superioară sau inferioară; s-a susținut eliminarea obligației privind evidența contabilă separată.

Reprezentantul ANCOM a prezentat modificările realizate în proiectele de decizie supuse consultării, în urma observațiilor primite. Astfel, a fost modificat art. 24 alin. (2) din proiectul de decizie privind obligațiile impuse operatorului cu putere semnificativă astfel încât să se înțeleagă clar faptul că obligațiile vor fi menținute doar în ceea ce privește liniile închiriate – segmente terminale de capacitate de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps al căror punct terminal nu se află în interiorul aceluiași județ cu punctul de interconectare aflate în uz la data apariției deciziei; au fost modificate tarifele pentru serviciile de linii închiriate – segmente terminale de capacitate de transmisie de 2 Mbps, luând în considerare comentariile primite; au fost introduse tarife pentru serviciile de linii închiriate – segmente terminale de capacitate de transmisie de 2 Mbps structurate și, respectiv, pentru serviciul de modificare a capacității; a fost modificată anexa nr. 1 privind indicatorii care urmează a fi raportați de către Romtelecom; de asemenea, termenul pentru punerea la dispoziție a liniilor închiriate – segmente terminale cu capacitatea de transmisie de până la și inclusiv 2 Mbps a fost stabilit la nivelul maxim înregistrat de termenele de livrare trimestriale a liniilor închiriate – segmente terminale în anul 2009, respectiv 12 zile lucrătoare.

Președintele ANCOM invită participanții să își exprime observațiile finale cu privire la cel de-al doilea proiect de decizie.

Reprezentantul Romtelecom intervine și susține că are de făcut trei observații. O primă observație se referă la dimensiunea remediilor propuse de ANCOM față de problemele identificate. Acesta susține că nu există o justificare clară pentru care se propune setul maxim de obligații.

Reprezentantul Romtelecom solicită o dimensionare a remediilor, făcând referire la separația contabilă pe care Romtelecom o consideră costisitoare. În ceea ce privește obligația de control al tarifelor prin fundamentare în funcție de costuri, reprezentantul Romtelecom solicită implementarea unor alte măsuri și dă drept exemplu interzicerea practicării de tarife excesive, măsură aplicată în relația cu alți operatori.

O a doua observație adusă în discuție de către reprezentantul Romtelecom face referire la schimbarea metodologiei de calcul referitoare la liniile de 2 Mbps. Reprezentantul Romtelecom subliniază că o schimbare a metodologiei de tarifare a liniilor de 2 Mbps va aduce din nou în discuție imposibilitatea Romtelecom de a implementa o nouă structură tarifară. Reprezentantul Romtelecom detaliază argumentând că, în condițiile în care toate liniile închiriate de 2 Mbps sunt comercializate la un singur tarif, mediu, în urma noii decizii, Romtelecom ar trebui să dubleze tarifele liniilor structurate și să înjumătățească tarifele liniilor nestructurate. Orice modificare de tarif fiind transpusă în contract, toți clienții de linii închiriate de 2 Mbps pe HDSL vor beneficia automat de reducerea de tarif, în timp ce în cazul clienților de linii închiriate structurate, Romtelecom nu are dreptul de a rezilia contractele fără a le renegocia. În cazul renegocierii, Romtelecom nu are nicio putere în a impune noile tarife maximale, mai mari. Romtelecom propune prelungirea actualei metodologii de calcul pentru liniile închiriate de 2 Mbps.

O a treia observație punctată de reprezentantul Romtelecom se referă la interzicerea includerii în contract a unei clauze de denunțare unilaterală a contractului.

Reprezentantul ANCOM susține că obligațiile au fost impuse pe piețele unde au fost identificate probleme. De asemenea, pe piețele unde au fost identificate circumstanțe concurențiale rezonabile, reglementările impuse Romtelecom au fost eliminate.

Președintele ANCOM susține că având în vedere argumentele aduse, autoritatea va lua în considerare și va analiza oportunitatea păstrării actualei metodologii de calcul al tarifului pentru liniile închiriate de 2 Mbps. Referitor la celelalte puncte aduse în discuție, președintele ANCOM face mențiunea că Autoritatea își menține poziția.

Președintele ANCOM solicită alte observații pe baza proiectului de decizie. În lipsa unor alte observații, președintele ANCOM încheie dezbaterile celor două decizii și le consideră adoptate cu mențiunea că în cazul celui de-al doilea proiect de decizie se va analiza oportunitatea păstrării actualei metodologii de calcul al tarifului pentru liniile închiriate de 2 Mbps.

Președintele dă cuvântul **d-lui. Iosif POPA, Șef Serviciu Audit și Contabilitatea Costurilor, Direcția Reglementare Economică**, pentru a susține o prezentare pe marginea **metodologiei și principiilor pentru calculația costurilor serviciilor de terminare a apelurilor**, pe care ANCOM își propune să le aibă în vedere în perioada următoare, cu ocazia modelării costurilor acestor servicii.

Reprezentantul ANCOM susține prezentarea și dă cuvântul operatorilor pentru observații și întrebări, după prezentarea fiecărui capitol. Operatorii nu au formulat întrebări. Principalele observații formulate vizează prioritizarea calculației de cost a terminării de puncte mobile (RCS RDS), utilitatea implementării Recomandării CE (Romtelecom), utilizarea modelării originării la puncte mobile (Vodafone), relația cost-volum pentru traficul de capacitate (Romtelecom, Vodafone), posibilitatea de extinderea a termenului de răspuns (Romtelecom, Vodafone).

5. Diverse

Președintele ANCOM informează persoanele prezente de faptul că ANCOM a primit certificare ISO 9001:2008, fapt ce demonstrează un nivel mult mai mare al calității serviciilor oferite. Al doilea lucru pe care președintele Autorității îl punctează este faptul că autoritatea a primit din partea MCSI acordul în ceea ce privește finanțarea pentru comparatorul de tarife și va începe implementarea acestui proiect. În al treilea rând, președintele îi anunță pe cei prezenți despre un studiu de piață realizat în rândul utilizatorilor de Gallup la solicitarea ANCOM. Președintele susține că, în câteva săptămâni, Autoritatea va publica rezultatele studiului. Președintele anunță de asemenea că un nou Consiliu Consultativ va avea loc în luna decembrie a acestui an, consiliu în care se va discuta planul de acțiuni al ANCOM pe 2011. De asemenea, președintele ANCOM anunță încheierea perioadei de consultare pentru proiectul de decizie privind emisiunile filatelice, proiectul de decizie privind parametri de calitate la internet și proiectul de decizie privind serviciul universal. Acesta adaugă că în funcție de complexitatea observațiilor primite, aceste proiecte vor fi supuse dezbaterii Consiliului Consultativ. În luna ianuarie va fi consultat proiectul de decizie privind administrarea spectrului radio. În cadrul acestei consultări, se va supune consultării publice și

modalitatea de continuare a licențelor de GSM. Tot legat de partea de spectru, președintele ANCOM anunță că a fost ales consultantul pentru realizarea studiului 3G în benzile 900, rezultatele studiului urmând să ajungă la ANCOM în luna februarie. Președintele anunță de asemenea că la începutul anului 2011 se va forma un grup de lucru ce va investiga utilizarea tehnologiilor digitale de retransmitere a programelor audiovizuale pe cablu. La începutul lunii decembrie se va supune consultării publice noul pachet telecom. Consultarea acestuia va dura aproximativ 45 de zile.

Reprezentantul ANCOM are rugămintea ca toate observațiile și comentariile privind proiectele de decizie supuse consultării să fie transmise până la data limită de primire a acestora, deoarece observațiile venite după data încheierii perioadei de consultare nu vor mai fi luate în considerare.

Președintele ANCOM menționează, de asemenea, că Autoritatea analizează oportunitatea ca, de la începutul anului 2011, toate observațiile și comentariile să fie postate pe site pentru un nivel mai ridicat al transparenței.